

HEDEN
TER ADVISERING

Aan
de

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

T

www.minfin.nl

Datum
17 februari 2021

Notitienummer
2021-0000034606

Auteur

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 18-2

Aanleiding

Op donderdag 18 februari 2021 vindt de ACC-19 plaats van 11:00-12:00 uur via Webex. Hieronder treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

Geen opmerkingen. Ter informatie is het goed om te weten dat werd teruggekoppeld door NCTV dat in de MCC-19 van 16-2 veel opmerkingen waren over de prognose van het epidemiologisch beeld. De algemene frustratie is dat het gevoel bestaat dat de focus enkel op de medische kant ligt (en niet economisch of sociaal). NCTV geeft aan het een heel hardnekkig beeld is dat hier absoluut geen aandacht voor is. NCTV heeft aangegeven dat er iets gedaan moet worden om *dat beeld* anders neer te zetten, omdat er wel degelijk iets economisch wordt gedaan. Met hebben we als trojka ministeries op 17-2 ambtelijk afgesproken om alvast na te denken hoe we kunnen bijdragen aan de wens van een sociaalmaatschappelijk team.

2. Verslag ACC-19 11 februari 2021 en 15 februari 2021

Advies

- U wordt geadviseerd om de verslagen zelf na te lezen.

3. Testen en traceren (*stuk bijgevoegd VWS*)

- a. Presentatie test- en traceerbeleid
- b. Beslispuntennota over toegangstesten

Annotatie aangeleverd door IRF/AFEP

De prioriteiten zijn geel gearceerd ter bevordering van de leesbaarheid. Het onderwerp is niet behandeld in het DOC-19 van 17/2. Schriftelijk zijn door de IRF ook opmerkingen aan VWS gemaild.

Aanleiding

In de ACC ligt een presentatie voor met beslispunten over testen spoor 2, die wordt behandeld in de MCC van 19 februari.

Kernadvies

- U kunt benadrukken niet akkoord te zijn met doorgeleiding naar de MCC. Ons inziens zijn de voorstellen nog niet rijp voor besluitvorming, omdat er veel vragen zijn over de precieze inzet en prioritering en omdat er geen inzicht is in de kosten en de baten. De toezegging (van ambtelijk EZK) dat dit inzichtelijk zou worden gemaakt, is niet nagekomen.
- U kunt benadrukken dat dit inzicht er zo spoedig mogelijk moet komen en dat de voorgestelde verbreding van spoor 2 goed met FIN, EZK en SZW wordt afgestemd.
- Extra (snel)testmogelijkheden voor het heropenen van de samenleving roept de vraag op of de overheid voldoende kan borgen dat de testcapaciteit op een doelmatige manier en in de juiste sectoren wordt ingezet. U kunt inbrengen dat de rol van het Rijk ook randvoorwaardelijk kan zijn: ervoor zorgen dat er voldoende gevalideerde (zelf)testen beschikbaar zijn voor consumenten en werkgevers die zelf het wel/niet testen op waarde schatten. Dit werd ook bepleit door 10.2.e.

Advies en toelichting per beslispunt

Spoor 1: hier liggen geen beslispunten voor.

Spoor 2a: testen voor toegang tot het sociale leven

Beslispunten:

1. Stemt de MCC in met de uitgangspunten voor het juridisch verplichten van een testbewijs
 2. Stemt de MCC in met de voorgestelde afbakening van het testbewijs?
 3. Dat de verdeling van de toegangstesten als volgt wordt: 1/3 economie, 1/3 sport en 1/3 cultuur (Nb. locatie toegangsteststraten)
- Punt 1 en 2: U kunt aangeven dat FIN hiermee akkoord gaat. De juridische basis voor verplichting van testbewijzen is voor een bredere set voorzieningen/activiteiten dan mogelijk gebruikt gaat worden. Er wordt later een nadere precisering aangebracht voor voorzieningen/activiteiten die hieronder komen te vallen.
 - Punt 3: U kunt aangeven dat FIN niet akkoord is met prioritering binnen spoor 2a. Deze prioritering behoeft nadere discussie op basis van afweging tussen de kosten en baten. Zolang deze afweging niet is gemaakt kan er geen dergelijke beslissing worden genomen.
 - Ambtelijk EZK heeft toegezegd de kosten-baten analyse te maken maar heeft vooralsnog niet geleverd.
 - Daarnaast is het volstrekt onduidelijk wat wordt bedoeld met de drie categorieën 'economie, sport en cultuur'.
 - Op sheet 8 staat een voorstel voor latente vraag naar negatieve tests: U kunt aangeven dat FIN het eens is met voorliggende beslispunt dat het de latente vraag naar negatieve tests bij de doelgroep zelf moet worden belegd.
 - U kunt aangeven dat in hoeverre de 1.5m-regel kan worden losgelaten onderzocht moet worden dmv pilots (slide 9). Op voorhand uitsluiten is onwenselijk.

Spoor 2B: Testen om veiliger werken mogelijk te maken

Beslispunten:

1. Verbreding van landelijk testbeleid: preventief, frequent testen van mensen zonder klachten wordt mogelijk in specifieke werksituaties waar niet thuisgewerkt kan worden.
2. Alleen vergoeding van de testen, niet van de testafname. Dat is verantwoordelijkheid werkgevers.

- **Punt 1:** U kunt aangeven dat FIN niet overtuigd is dat frequenter testen ook leidt tot dat de samenleving veilig verder open kan. Het OMT heeft eerder zeer strikte randvoorwaarden hieraan verbonden, waarvan het maar zeer de vraag is of die haalbaar zijn. Daarnaast kunt U aangeven dat FIN niet overtuigd is van de maatschappelijke meerwaarde van een ruimere vergoedingsmogelijkheid voor grote publieke werkgevers. Het is vooralsnog niet duidelijk welk publieke doel wordt gediend als er frequenter getest kan worden bij bijvoorbeeld ME/politie.
- **Punt 2:** U kunt aangeven dat FIN meer inzicht nodig heeft in het gehele kostenplaatje. FIN is wel voorstander dat de kosten ook neergelegd worden bij de partij die de baten ervaart (in dit geval de werkgever).

Spoor 2C: Testen om veiliger studeren mogelijk te maken

- Net als bij spoor 2a is het van belang om aan de hand van een maatschappelijke kosten/baten-curve een doelmatige testinzet in het mbo en ho in te schatten. Deze analyse is vooralsnog niet beschikbaar en er is pas net gestart met pilots op het gebied van de inzet van tests in het mbo en hoger onderwijs.
- **In reactie op het in de presentatie opgenomen beslispunt (gaat het rijk 200.000+ tests per dag financiering) kunt u daarom aangeven dat er pas wanneer een dergelijke analyse is opgesteld onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan over een passende schaal (en financiering). Besluitvorming hierover is daarmee kortom prematuur.**
- Het stuk illustreert nu een inzet van 200.000-240.000 tests per dag, we twifelen of een dergelijk grote schaal doelmatig is. Vooralsnog maakt het mbo en ho ook onderdeel uit van spoor 2a, waardoor er nu vanuit twee subsporen naar mogelijke testinzet binnen deze onderwijssectoren wordt gekeken. U kunt aangeven dat een integrale benadering van testen in het mbo en ho van belang is waarbij de relatieve effectiviteit en doelmatigheid van beide sporen wordt gezien. Daarbij kan eventueel een van beiden sporen worden afgestoten. De inzichten uit de 8 regionale pilots uit spoor 2c bieden daarbij input voor een analyse van de kosten en baten.

4. Routekaart en heropening sectoren – uitvoering motie-Dijkhoff¹

(nazending VWS en EZK)

De definitieve stukken zijn nog niet verspreid. De annotatie is gebaseerd op de stukken die in het DOC-19 van 17/2 voorlagen. De stukken die voorlagen in het DOC-19 van 17/2, zijn ter informatie bijgevoegd. Mogelijk volgt een nazending op donderdagochtend.

Advies

- U kunt aangeven dat het van groot belang is om bij het verstandig openen van sectoren onderscheid te maken tussen 1) prioritering van maatregelen en 2) slimme aanpassingen van maatregelen die weinig impact op de virusverspreiding hebben.
- U kunt aangeven dat het van belang is om de prioritering te baseren op basis van een zorgvuldige analyse. In het DOC werd betwijfeld of dit er wel achter ligt, want het lijkt meer willekeur. Het is belangrijk om hiervoor een interdepartementaal afwegingskader te gebruiken. Uit eerdere analyse volgt dat onderwijs prioriteit moet krijgen.
- U kunt aangeven dat slimme aanpassingen van maatregelen zo min mogelijk virusverspreiding opleveren (bijvoorbeeld click&collect of

¹ Kamerstukken II, 25295, nr. 952

shoppen op afspraak). Dit is wat anders dan enkel de openingstijden aanpassen.

- U kunt aangeven dat het belangrijk is om ook andere departementen te betrekken bij de uitwerking.

Toelichting

- Naar wij begrepen is het stuk dat voorligt in het DOC-19 een verouderd stuk. EZK gaf ambtelijk aan dat dit niet met EZK en de sectoren afgestemd was. De bedoeling is juist om samen met de sector te bespreken tot slimmere plannen te komen.
- EZK heeft aangegeven om o.b.v. het afwegingskader een inschatting te maken van welke versoepelingen mogelijk zijn (binnen de fase zeer ernstig) en daarna zal het RIVM vragen om een sanity check op de effecten op de epidemiologie. Dit lijkt op een integrale toets, waar wij eerder als trojka op hebben aangedrongen.
- Gegeven de huidige onzekerheden over de Britse variant moeten we ons inziens blijven vasthouden aan de prioritering die we eerder hebben gemaakt bij versoepelingen. Dat wil zeggen; onderwijs heeft de eerste prioriteit bij versoepelen van maatregelen (VO en BSO, maar ook MBO, HBO en WO).
- Daarnaast zijn er maatregelen die een klein effect hebben op het virus die we kunnen nemen, waardoor meerdere sectoren kunnen profiteren. Te denken valt aan maatregelen zoals click en collect of shoppen op afspraak, openen van contactberoepen, omdat daar weinig besmettingen zouden zijn. Of dit zo is zou het RIVM kunnen narekenen. Belangrijk is om deze slimmere maatregelen samen met de sector vorm te geven, ook om hen perspectief te kunnen bieden.

5. Scenario's – toezegging Segers (nazending VWS)

Annotatie door AFEP

Aanleiding

- Het ACC zal spreken over het uitwerken van scenario's als gevolg van de kamerbreed gesteunde motie van Segers.

Advies

- U kunt aangevend dat het teleurstellend is dat dit stuk zo laat komt én niet is afgestemd in de betreffende werkgroep. VWS gebruikt de werkgroep om de suggestie te wekken dat stukken worden afgestemd. In werkelijkheid wordt met inbreng van departementen nauwelijks wat gedaan en worden dit soort stukken niet afgestemd.
- U kunt aangeven dat het basisscenario neutraal moeten zijn en niet onnodig negatief:
 - Een tweede golf als gevolg van de Britse variant is geen gegeven. In landen als Ierland, het VK en Portugal is de Britse variant al geruime tijd dominant, zijn maatregelen vergelijkbaar met in Nederland én dalen besmettingen. Wat kunnen we daarvan leren?
 - Het presenteren van een zwart scenario kan op korte termijn aantrekkelijk lijken om draagvlak voor maatregelen te vergroten, maar is op lange termijn schadelijk en kan het draagvlak juist ondermijnen. Zie ook artikel in de Volkskrant van vandaag over scenario van VWS van januari waarin sprake was van 150.000 dagelijkse besmettingen in februari.
 - Een te negatief scenario doet afbreuk aan het publieke debat over welk beleid gewenst is. Zware maatregelen lijken zodoende proportioneel, waar ze dat in neutraal basisscenario niet zouden zijn.

- In het “realistische” scenario wordt uitgegaan van verschillende tegenvallers:
 - “In het basisscenario is uitgegaan van enige tegenvallers in de toegezegde leveringen. [...] Er zijn nu overigens geen aanwijzingen voor tegenvallers.”
 - “In het basisscenario is uitgegaan van een behoudende inschatting dat de transmissie beperkt wordt geremd.”
- U kunt aangeven dat een scenario niet tegelijkertijd realistisch kan zijn en conservatieve aannames kan bevatten.
- Een recent schandaal in Duitsland laat zien dat de overheid doelbewust een te zwart scenario schetste om strengere maatregelen te legitimeren. Eenzelfde beeld wordt geschetst voor de Nederlandse situatie in een recent volkskrantartikel. U kunt aangeven dat hier een groot afbreukrisico vanuit gaat.
- U kunt aangeven dat het van groot belang is om ook perspectief te schetsen. De huidige opzet van de brief wijst enkel op de risico’s, niet op eventuele meevallers.

Toelichting

- Het proces is erg rommelig geweest. VWS heeft aan de hand van een eigen *tool* zelf scenario’s uitgewerkt met ontwikkelingen van besmettingen en ziekenhuisbezetting.
- In de interdepartementale werkgroep was veel kritiek op deze scenario’s, omdat het neutrale scenario erg negatief was ingestoken (opkomst nieuwe variant die 10% besmettelijker was dan Britse variant en trage levering van vaccins). Naast dit zogenaamde “neutrale scenario” waren er drie nóg negatievere scenario’s opgenomen.
- VWS heeft uiteindelijk besloten om toch een koppeling te maken met de RIVM-scenario’s. In de presentatie die in het DOC werd gegeven waren enkel RIVM-scenario’s opgenomen. Andere departementen hebben geen tijd gehad om dit voor te bereiden en het is onduidelijk wat de onderliggende aannames zijn.
- De laatste stand is dat een kwalitatieve beschrijving van scenario’s landt in de updatebrief van aanstaande dinsdag. Dit zal vermoedelijk weinig concreet zijn.

6. Briefadvies planbureaus voor herstelbeleid (*nazending Planbureaus*)

Annotatie door AFEP

Advies

- Het briefadvies van de Planbureaus bevat een reeks uitgangspunten voor herstelbeleid maar mist verdere concretisering.
 - U kunt de toelichting aanhoren.
 - U kunt de planbureaus complimenteren met de nuttige bijdrage. Wij kunnen dit inhoudelijk goed volgen.
 - U kunt de oproep tot het meewegen van een breder welvaartspectief bij herstelbeleid steunen.
 - U kunt de oproep tot tijdige afbouw steunbeleid steunen. Creatieve destructie staat aan de basis van het lange-termijn verdienvermogen van de Nederlandse economie. Het voortdurende ruimhartige steunbeleid komt het aanpassingsvermogen van de Nederlandse economie niet ten goede. “10.2.g” heeft na een jaar coronacrisis nog steeds geen webshop”.

Toelichting

- In het briefadvies van de planbureaus worden een aantal aandachtspunten meegegeven bij het openen van de samenleving en het maatschappelijk herstelbeleid.
- De Planbureaus concluderen dat het huidige beleid zich vooral richt op de acute crisis. Meer aandacht voor brede welvaart, zowel op de korte als lange termijn is gewenst.
- De problematiek die zich voordoet tijdens de huidige crisis moet integraal worden opgepakt omdat deze veelal domein en departement overstijgen. Denk opgavegericht vanuit het perspectief van de burger en voorbij particuliere belangen.
- De Planbureaus identificeren drie kwetsbaarheden:
 - Onderwijs en gerelateerde sociale problematiek
 - Klimaatverandering
 - Te lang doorzetten ruimhartige steunbeleid. Herallocatie van productiefactoren naar productievere sectoren gebeurt op dit moment niet vanwege het ruimhartige steunbeleid. Dit staat het toekomstige verdienvermogen van de Nederlandse economie in de weg.
- De Planbureaus identificeren twee kansen:
 - Digitalisering heeft voordelen voor productiviteit en milieu.
 - Zet herstelprogramma's in om de productiestructuur aan te passen.

7. Algemeen en internationaal beeld (*mondelinge toelichting diversen*)

a. OMT-adviesaanvraag (*toelichting VWS*)

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.

Toelichting

- Ter voorbereiding op de besluitvorming op 23/2, zal het OMT worden gevraagd om advisering op basis van de laatste stand van zaken en maatregelenpakket.
- De OMT-advies aanvraag is verzonden. Er is onder andere advies gevraagd over private shopping, onderwijs, contactberoepen, avondklok, sport binnen (geen klasjes) en reizen.

b. Beeld en richting maatregelenpakket (*toelichting NCTV*)

Advies

- U kunt de toelichting van de NCTV aanhoren.

Toelichting

- **VERTROUWELIJK:** Momenteel zijn de voorbereidingen bezig voor besluitvorming op dinsdag 23 februari. Daarom worden er verschillende scenario's uitgewerkt:
- Continuering van het huidige maatregelenpakket, met mogelijke aanpassingen op het gebied van één of meerdere van onderstaande punten:
 - Gefaseerd openen van VO, MBO, HBO, WO
 - Verlengen van het reisadvies 'reis niet naar het buitenland en boek niet voor de periode t/m 31 maart'
 - Toestaan individueel binnensporten (excl. wedstrijden en groepslessen)
 - Winkelen op afspraak in niet-essentiële detailhandel

- o Niet-medische contactberoepen toestaan (m.u.v. sekswerkers)
- Uiteindelijk wordt aan de hand van het laatste epidemiologische en maatschappelijke beeld, gezien welke scenario's van kracht kunnen zijn na 2 maart 2021. Hierbij wordt zekerheidshalve nog opgemerkt dat het met het oog op de epidemiologische ontwikkelingen nog zeer onzeker is of een of meerdere van de scenario's mogelijk blijken.
- De scenario's worden door FIN, EZK en SZW sociaal-maatschappelijk en economisch weer gescoord tbv het Catshuis op 21/2.

c. Stand van zaken avondklok (toelichting J&V)

Advies

- U kunt de toelichting aanhoren.

Toelichting

- De rechtszaak over de avondklok is dinsdag 16/2 geëindigd met (voorlopige) continuering van de avondklok, in afwachting van uitspraak in de beroepszaak (vrijdag as).
- Wilders heeft een spoeddebat aangevraagd.
- Tegelijkertijd is gewerkt aan een spoedwet. Dinsdagavond 16/2 is een spoedaanvraag op de spoedwet naar de RvS gegaan. Deze is 17/2 aangeboden aan de Tk.
- De planning is donderdagochtend wetsbehandeling gelijktijdig te doen met het spoeddebat in de Tweede Kamer. Evt. wordt ook de voortduringswet behandeld. Wetsvoorstel kan dan morgenmiddag naar de EK. Morgenavond volgt publicatie in het Staatsblad.
- Vrijdag is continuering van de rechtszaak.

d. Stand van zaken nationaal pakket onderwijsachterstanden (toelichting OCW)

Annotatie aangeleverd door IRF

Advies

- De brief is reeds verstuurd. U kunt opmerken dat bij een dergelijke brief, waarin een plan van 8,5 mld. wordt gepresenteerd, een CW-3.1 bijlage verplicht is en naar de TK moet worden gestuurd. Dat is ondanks verzoek van IRF echter nog niet gebeurd, dus deze dient alsnog naar de kamer te worden gestuurd.

Toelichting

- Deze kamerbrief is op 17/2 verstuurd aan de kamer en bevat de aanpak van het nationaal plan onderwijs, waarvoor 8,5 mld. incidenteel beschikbaar gesteld is in de periode 2021 t/m 2023. Daarnaast worden de effecten van hogere aantallen studenten en de langere verblijfsduur gecompenseerd, oplopend naar 645 mln. struc. vanaf 2026. Dit is besloten in de politieke vijfhoek van 16/2.
- Deze brief weerspiegelt de besluitvorming over het plan. Daarnaast zijn de meeste van onze voornaamste punten (uiteindelijk) overgenomen in de kamerbrief, maar niet de punten die zagen op focus bij het inhalen van achterstanden op kernvakken en over het benodigde landelijk dekkend beeld van leerresultaten in het po en vo.
- De middelen voor het programma worden goeddeels op de AP geplaatst en zullen na akkoord van Financiën worden overgeheveld naar de begroting van OCW. Daarbij zijn met name de gerichtheid van de middelen en bijsturing op basis van monitoring (met gebruik van data) aandachtspunten.

8. Rondvraag en sluiting

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 19 februari 2021 (*nazending AZ*)
- Conceptplanning besluitvormingscycli feb-mrt-apr 2021
- Vergaderschema ACC-19 & MCC-19 tot zomer 2021 (versie 20210217)